

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Николай Дамянов Данчев, дм – Катедра по фармакология фармакотерапия и токсикология, Фармацевтичен факултет при МУ-София

За: участие в конкурс „ПРОФЕСОР” по научна специалност „Токсикология“, област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт”, по професионално направление 7.1. „Медицина” специалност „Токсикология”, (за нуждите на лаборатория „ГМО“, дирекция „Аналитични и лабораторни дейности“), обявен в ДВ бр.22/13.03.2018г., стр.75

В конкурса за академичната длъжност „професор” участва само един кандидат – доцент Цвета Петрова Георгиева, дм от отдел „Генно-модифицирани организми“ – НЦОЗА към МЗ, София.

Представените материали на хартиен и електронен носител са съгласно законовите изисквания на действащия Правилник на НЦОЗА София.

1. Биографични данни на кандидатката

Доц. Ц. Георгиева е завършила висше образование – „Магистър по биология“, Биологически факултет, СУ „Климент Охридски“ през 1993 г.; Специалност „Биохимия“ придобива в МУ-София, катедра „Биохимия“ – 2001 г.; Образователна и научна спетен „доктор“ по Медицина – специалност „Токсикология“, получава в Национален център по хигиена, медицинска екология и хранене, София – 2004 г.; Специалност по СДО „Токсикология“ получава в Национален център по обществено здраве и анализи, София – 2014 г.; От 1993 г. до 2004 г. работи в лаборатория „Токсикология“ – НЦОЗА – София като специалист „биолог“.

В Лаборатория „Токсикология“ – НЦОЗА става научен сътрудник първа степен – 2004 – 2007 г.; В Изпитателен център „Здраве“ – лаборатория за изпитване на химични вещества по БДС EN ISO / IEC 17025 НЦОЗА – София – 2012 г. работи и до момента. Отдел ГМО – „Национална референтна лаборатория за генетично модифицирани организми“ съгласно

регламент (ЕС) № 882/2004, (ЕС) е Доцент – Началник отдел – 2007 г. до момента. Доц. Георгиева владее английски, немски и руски езици.

Доц. Ц. Георгиева е специализирала многократно в университети и лаборатории в Италия, Австрия, Белгия и други, което е допринесло за нейната подготовка в областта на токсикологията. Доц. Ц. Георгиева е европейски регистриран токсиколог към EUROTOX (2016 г.). Заемала е научната длъжност доцент по токсикология 10 години, много повече от изискуемите две години.

2. Научно-изследователска дейност и наукометрични данни

Доц. Ц. Георгиева е автор и съавтор на 73 научни публикации, от които 36 са след придобиване на научното звание «доцент».

27 от публикациите на доц. Ц. Георгиева са в списания с «импакт фактор» по Thomson Reuters (10 след „доцент“ при изискване 10). Общият ѝ «импакт-фактор» от тях е над 70.80. При преглед на справката и са отбелязани 223 цитирания, при изискване 60. Доц. Ц. Георгиева е участвала в 70 международни и национални научни форуми, като някои от резюметата са публикувани в списания с «импакт фактор» по Thomson Reuters.

Представени са документи като участник в 33 научни проекта, от които повечето международни. Научно-изследователската работа на доц. Ц. Георгиева е насочена в няколко направления на съвременната експериментална токсикология.

Доц. Георгиева е признат национален и международен експерт в областта на токсикологията и генно-модифицираните храни. Член е на редица експертни комисии, някои от които са международни към ЕС.

Най-важните научни и научно-приложни приноси, подкрепени с представените за становисте научни публикации, могат да се групират по следния начин:

ИЗГРАЖДАНЕ, РАЗРАБОТВАНЕ И АКРЕДИТИРАНЕ НА ЛАБОРАТОРИЯ ЗА МОЛЕКУЛЯРНО-ГЕНЕТИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ГЕНЕТИЧНО МОДИФИЦИРАНИ ОРГАНИЗМИ

с над 15 публикации по проблема

Европейската политика в областта на ГМО е спазването на хармонизирани регулаторни механизми за разрешаване, проследяване и наблюдение. Преди да бъдат пуснати на пазара новите ГМО минават през процедура на регистрация, съгласно действащото законодателство. Без оценка на риска и безопасността за човека, животните и околната среда, и разработване на подходящи аналитични методи за контрол, ГМО не могат да присъстват на Европейския пазар.

ИЗУЧАВАНЕ НА ИЗОФОРМИТЕ И ГЕНЕТИЧНИТЕ ПОЛИМОРФИЗМИ НА ГЛУТАТИОН-S-ТРАНСФЕРАЗА В БЪЛГАРСКА ПОПУЛЦИЯ

Разработен е подход за определяне полиморфни генни варианти на изоформите на глутатион-S-трансфераза – GSTM1, GSTT1 и GSTP, участващи в метаболизма на ксенобиотиците и имащи значение при оценката на оксидативния стрес при експозиция на химични агенти от въздуха на работната среда.

ПРОУЧВАНИЯ В ОБЛАСТТА НА ЗДРАВНИЯ РИСК, ОЦЕНКА НА РИСКА ПРИ ПРОФЕСИОНАЛНА ЕКСПОЗИЦИЯ С РАЗЛИЧНИ ТИКСИЧНИ АГЕНТИ

За първи път се проучва и оценява степента на оксидативния стрес при експозиция на работници на безнен, толуен, ксилен, серен диоксид, полициклични ароматни въглеводороди, тежки метали. Оценени са важни про-оксиданти/антиоксиданти (малонов диалдехид, глутатион пероксидаза, супероксид дисмутаза, редуциран глутатион, тотален антиоксидантен статус) в производството на **изкуствени вискозни влакна**.

Оценка на безопасността на токсини от природни източници с *in vitro* и *in silico* методи

В България са проведени само няколко проучвания за анализ на цианотоксини. Гените, отговорни за производството на цианотоксини не са напълно изяснени. Детерминирани са две последователности, които вероятно са отговорни за производството им. Проучвания в тази сфера ще допринесат за ранно откарване и скриниране на рискови щамове Цианобактерии. Идентификация на видовете чрез ДНК „баркодове“ осигурява бърз и конкретен инструмент за откриване на различни организми. Няма данни и не са добре изучени и токсикологичните характеристики като невротоксичност и хепатотоксичност. Проведеното проучване е пилотно и за пръв път се прилага за проби от Български водоеми. Реагистрирани са токсични видове в някои от язовирите за питейни нужди. Това показва, че съществува риск от разпространяване на токсични цианопрокареота.

ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА ТОКСИКОЛОГИЯ

Проведени са експериментни изпитвания на остра орална и дермална токсичност с подготовка на технически досиета на нови биоцидни препарати. Изпитванията са проведени в съответствие с БДС EN/ISO 17025, като единствена лаборатория в България, акредитирана за такива изпитвания. (Б 37-40)

Разработени са експериментални модели върху опитни животни, включващи методи за токсикологични изпитвания, превенция на оксидативния стрес и намаляване на последиците чрез суплементиране с антиоксиданти. Разработен е модел на опитни животни плъхове порода „Wistar“ с моделирана хиперхолестеролемия. Европейската политика в областта на ГМО е спазването на хармонизирани регулаторни механизми за разрешаване, проследяване и наблюдение. Преди да бъдат пуснати на пазара новите ГМО минават през процедура на регистрация, съгласно действащото законодателство. Без оценка на риска и безопасността за човека, животните и околната среда, и разработване на подходящи

аналитични методи за контрол, ГМО не могат да присъстват на Европейския пазар.

УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Кандидатката показва и значителна преподавателска дейност. Тя е член на държавната изпитна комисия за специалност ТОКСИКОЛОГИЯ по линия на СДО. През 2013 г. въвежда модул „Безопасност на генно-модифицирани организми“ към магистърска програма „Безопасност на храните“ - УХТ Пловдив - курс от 12 лекции и 6 упражнения с тестови изпит - редовна и задочна форма. Така създадения курс продължава да се води в УХТ. От 2007 г. организира курсове и семинарни обучения по програмата за СДО обучение на Национален център по обществено здраве и анализи по теми: Законодателство и безопасност на ГМО; Методи за идентификация и количествено определяне, оценка на риска; Редовно участва като лектор на международни обучителни курсове; Курсове за продължаващо обучение към EUROTOX; курс акредитация, курс FVO.

Общата учебна натовареност на кандидатката съгласно приложената справка за последните десет години е над 250 часа.

Под ръководството на Доц. Георгиева са защитени две дипломни работи на студенти по фармация. Научен ръководител е на 4 редовни докторанти, единият от които е защитил успешно 2013 година.

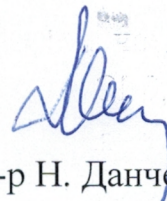
Познавам доц. Ц. Георгиева още от 1995 г, когато работеше по програмата за изучаване на мозъка във Фармацевтичен факултет. Тя е един много добър, високообразован и ерудиран учен. Нейната научна работа показва едно непрекъснато развитие. Ползва се със заслужен авторитет и уважение от страна на колегите си. Обобщавайки научната и учебно-преподавателската дейност на доц. Цвета Георгиева категорично мога да я определя като изграден и непрекъснато развиващ се учен, който напълно отговаря на изискванията на ЗРАС и Правилника на НЦОЗА-София за приложението му за заемане на академичната длъжност „Професор”.

ЗАКЛЮЧЕНЕ

В резултат на всичко гореизложено категорично считам, че доц. Цвета Георгиева отговаря напълно на условията по чл. 29 на ЗРАСРБ, както и на качествените и количествените критерии за развитие на академичния състав посочени в раздели 3 и 4 на Правилника на НЦОЗА-София за придобиване на академичната длъжност „ПРОФЕСОР”. Като имам предвид научните достижения и умения, дългогодишния опит при обучението на специализанти, убедено считам, че доц. Цвета Петрова Георгиева, д.м. отговаря напълно на изискванията за придобиване на академичната длъжност „ПРОФЕСОР” и изразявам положителното си мнение за кандидатурата ѝ.

Гр. София,

11.06.2018 г.

/проф. д-р Н. Данчев, дм/